

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23.10.2019

Sayı: 225

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 23/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000554683

0000554683

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2018 yılı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nda ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin en düşük olduğu Bitlis, Van, Muş ve Hakkari illerinin ekonomik sorunlarının araştırılması ve fert gelirinin artırılması için gerekli önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 15 / 10 / 2019

İbrahim Halil ORAL
Ankara Millîetvekili

GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2006 yılından itibaren, Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde, amacı gelir dağılımı yanında, yaşam koşulları, sosyal dışlanma ve görece gelir yoksulluğu gibi konularda veri üretmek olan, "panel anket" yönteminin kullanıldığı "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması"nı (GYKA) uygulamaya başlamıştır. Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, ülkedeki gelir dağılımına, yoksulluğun düzeyi ve kompozisyonuna, yaşam koşullarına ve sosyal dışlanmaya yönelik bilgilerin derlenmesinde önemli bir kaynak olma niteliği taşımaktadır.

TÜİK tarafından yapılan açıklamalara göre; Hanehalkındaki her bir ferdin elde ettiği kişisel yıllık kullanılabilir gelirlerin (maaş-ücret, yevmiye, müteşebbis geliri ile emekli maaşı, dul-yetim aylıkları ve yaşlılara yapılan ödemeler, karşılıksız burs vb. aynı veya nakdi gelirlerin toplamı) toplamı ile hane bazında elde edilen yıllık gelirlerin (gayrimenkul kira geliri, haneye yapılan karşılıksız yardımlar, 15 yaşın altındaki fertlerin elde ettiği gelirler vb.) toplamından, gelir referans döneminde ödenen vergiler ve diğer hane veya kişilere yapılan düzenli transferler düşüldükten sonra hanehalkı kullanılabilir gelirine ulaşılmaktadır. Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri, hanehalkının yıllık kullanılabilir gelirinin hanehalkının, eşdeğer hanehalkı büyüklüğüne bölünmesiyle elde edilmektedir.

18 Eylül 2019 tarihinde TÜİK tarafından 2018 yılı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırmasının sonuçları açıklanmış ilgili istatistikler kamuoyuyla paylaşılmıştır.

İlgili veriler ve basına yansıyan bilgiler kapsamında ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin en düşük olduğu bölgeler 10 bin 965 TL ile TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkâri), 11 bin 204 TL ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) ve 11 bin 357 TL ile TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır) şeklinde sıralanmıştır.

2017 yılında da Van, Muş, Bitlis ve Hakkari illerimizden oluşan TRB2 bölgesinde ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı geliri 10 bin 878 TL olarak tespit edilmiş bu da yine ülkemizdeki sondan üçüncü, 2016 yılının aynı verilerine göre 11 bin 088 TL ile sondan üçüncü, 2015 yılının aynı verilerine göre 8 bin 773 TL ile sondan üçüncü, 2014 yılının aynı verilerine göre 7 bin 901 TL ile yine sondan üçüncü sırada yer almıştır.

Yine TÜİK verilerine göre Van, Bitlis, Muş ve Hakkari illerimizi kapsayan bölgenin 2018 yılı işsizlik oranının en yüksek ikinci sırada olduğu ve %21,5 oranında gerçekleştiği öğrenilmiştir.

2014 – 2018 yılları arasındaki veriler incelendiğinde 4 yıllık süreçte Bitlis, Van, Muş ve Hakkari illerimizin en düşük kullanılabilir fert gelirine sahip illerimizden olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca son araştırma bu illerimizin 2018 yılı itibarıyla diğer üç yıla göre çok daha düşük bir konuma geldiğini ve son sırada yer aldığı görülmüştür. Burada bariz bir düşüşün olduğu görülmektedir.

Yaşanan bu gerilemenin sebepleri ve zaten düşük olan gelirin artırılması için ne gibi tedbirler alınması gerektiğinin araştırılması bölge halkının geleceği ve ekonomik durumu açısından elzem hale gelmiştir.

0000554683

Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
İsmail ÖZDAR	İSTANBUL	
DURSUN ATAS	KAYSERİ	
Ayhan Altıntaş	Ankara	
Tuba Vural Çoban	Antalya	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	
İsmail KOCUİK	Adana	
Erce Köpür	Tebisöy	
Şevket Hün Yokuş	Konya	
Hayrettin Nuhoglu	İstanbul	
Arslan Kocakaya	Eskişehir	
Behiç Çelikk	Mardin	
Senol Sunat	Ankara	
Mehmet ERGUN	Manisa	
İsmail OK	Balıkesir	
Aylin Çeşur	İsparta	
Halil Emişli	Erzurum	
M. Metanet Çelikkaya	Adana	
Ahmet Kamil ERÖZAN	Bursa	
Hakan Sidalı		